

## **TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

Türkiye’de yeni bir Bakanlık olarak **KADIN BAKANLIĞI** ’nın kurulması hakkında kanun teklifim gerekçesiyle birlikte ilişkide sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

**Meral DANIŞ BEŞTAŞ**  
**HEDEP Grup Başkanvekili**  
**Erzurum Milletvekili**

## GENEL GEREKÇE

Toplumsal cinsiyet, kadın ve erkeklere belirli toplumsal rollerin atfedilmesi ve cinsiyetler arasındaki toplumsal iş bölümü, daha açık bir ifadeyle cinsiyete dayalı işbölümü ekseninde kadın ve erkeği iki farklı toplumsal grup olarak kurar/tanımlar. Bu tanımlama ve kuruluş üzerinden, hem iki grubun birbiriyle olan ilişkilerini, hem bunların toplumla olan ilişkilerini, hem de toplumsal alanın bütününe şekillendirir. Fakat bu toplumsal ilişkiler, kadın ve erkek cinsiyetlerini eşitsiz roller ve işbölümü üzerinden tanımladığı için, ilkin ve her şeyden önce cinsiyetler arasındaki hiyerarşik bir ilişkiye dayanır; yani bu ilişki tam anlamıyla bir iktidar, bir egemenlik ilişkisidir.

Kadın ve erkek arasındaki bu hiyerarşik-eşitsiz güç ilişkileri, yani erkeklerin kadınlar üzerindeki iktidar ilişkisini betimleyen toplumsal cinsiyet, sadece ideolojik değil, maddi temeller ve somut işbölümleri üzerinden şekillenen, kadını toplumda ikincil kılan ve çok boyutlu cinsiyet ayrımcılığı pratikleriyle kuşatan geleneksel bir yapı olarak işlemektedir. Dolayısıyla bireylerin cinsiyetlerinden dolayı toplumsal adaletsizliğe, eşitsizliğe ve şiddete maruz kalması olarak da tanımlanan ve geleneksel cinsiyet rollerinin eşitsizliğinden kaynaklanan cinsiyet ayrımcılığı, esas itibariyle kadınlara yöneliktir.

Kadınların sosyalleşme süreci başta olmak üzere toplumsal yaşamın tüm alanlarında keskin bir ayrımcılığa ve hak ihlaline uğradığı toplumsal cinsiyet eşitsizliği ya da cinsiyet ayrımcılığı; sosyal açıdan eşitsizlikler üzerine yapılandırılmış cinsiyet rolleri ve cinsiyetçi normlar üzerinden şekillenmekte ve kadınların insan haklarından yararlanmasını keskin bir biçimde engellemektedir. Bu anlamda; günümüzde başta kadınlara yönelik her türlü cinsel ve fiziksel şiddete, kadının çalışma yaşamında ve siyasette sınırlı bir şekilde yer almasına neden olan, kadınların temel hizmetlere, kaynaklara ve fırsatlara ulaşmasında ciddi eşitsizlik yaratan, erkek egemen zihniyetin ürünü olan cinsiyet ayrımcılığı, çağımızın en keskin ve yaygın ayrımcılık türlerinden biridir.

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği evrensel bir sorun olmanın yanında temel bir demokrasi sorunudur. Demokrasinin güçlü olduğu gelişmiş ülkelerde, toplumsal cinsiyet eşitsizliği tümüyle giderilmemiş ise de, cinsiyet eşitliği sağlanmadan gerçek bir demokrasinin sağlanamayacağı bilinciyle, cinsiyetler arası eşitliği tesis etmede önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Dolayısıyla cinsiyet eşitliği ve demokrasi birbiri ile doğrudan bağlantılı, birbirini güçlendiren ve biri olmadan diğerinden bahsedilemeyecek iki kavramdır.

Kadınlara yönelik cinsiyet ayrımcılığı birçok toplumda görülmekle birlikte, ayrımcılığının türü ve derecesi farklıdır ve bu farklılık demokrasinin gelişmişliğiyle doğrudan bağlantılıdır. Bugün gelişmiş ülkelerde cinsiyet ayrımcılığı, kadınların çalışma yaşamında işe alınma aşamasında ve terfide karşılaştıkları engeller ile erkeklerle aynı işi yapmalarına rağmen daha az ücret almaları gibi konularda belirginleşirken, az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerde bu sorunların yanı sıra, çok daha temel ve ağır sorunların yaşanması şeklinde tezahür etmektedir. Bu tür ülkelerde cinsiyet ayrımcılığı nedeniyle kadınlar; cinsel, fiziksel ve psikolojik şiddet olmak üzere her türlü şiddete uğrama, eğitim, sağlık, ulaşım gibi birçok temel

hizmet olanaklarından yararlanamama, kendi yaşamı ve bedeni üzerinde söz hakkına sahip olamama, başta istihdam alanı olmak üzere kamusal alandan ve karar mekanizmalarından dışlanma, esnek, güvencesiz ve ucuz iş gücü olarak kullanılma gibi çok boyutlu hak ihlali, ayrımcılık ve dışlanmayla karşı karşıya kalmaktadır.

Türkiye cinsiyet ayrımcılığından kaynaklı kadınlara yönelik şiddetin, ayrımcılığın, dışlanmanın ve bir bütün olarak hak ihlallerinin en yoğun olduğu, bu ayrımcılığın gün geçtikçe derinleştiği ve bunun toplumsal düzlemde büyük tahribatlara yol açtığı ülkelerin başında gelmektedir. Dünya Ekonomik Forumu'nun ekonomik katılım ve fırsatlar, eğitime erişim, siyasal güçlenme, sağlık ve hayatta kalabilme olmak üzere dört temel ölçütü esas alarak her yıl hazırladığı Küresel Toplumsal Cinsiyet Uçurumu Rapor'larına göre, Türkiye her yıl daha da kötüleşerek, dünyada toplumsal cinsiyet uçurumunun en derin olduğu ülkelerin başında gelmektedir. Bu ve benzeri raporlar bir yana, her gün gerçekleşen kadın katliamları, 2016 yılında 280, 2017 yılında 300, 2018 yılının sadece ilk 9 ayında ise 180'i aşkın kadının erkekler tarafından öldürülmesi, kadınların temel insan hakkı olan, yaşam hakkının dahi korunmadığını açıkça göstermektedir.

Türkiye'de cinsiyet ayrımcılığının en belirgin görüldüğü alanlardan biri de istihdam alanıdır. Kadınlar temel bir insan hakkı olan çalışma hakkından mahrum bırakılmakta ve istihdam alanından dışlanmaktadır. Türkiye'de istihdam oranı erkeklerde %71-72 civarında iken, bu oran kadınlarda %28-29 civarındadır. Çalışan kadınların büyük bir kısmı ise sosyal güvenceden yoksun, ucuz ve esnek iş kollarında istihdam edilmektedir.

Siyasi yaşama katılım noktasında da benzer bir tablo söz konusudur. Parlamentoda yer alan kadın sayısı, Türkiye tarihinin en yüksek oranlarından birine sahip olmasına rağmen, 600 milletvekilinin 497'i (%83) erkek, sadece 103'u (%17) kadındır. Yerel yönetimlerde ise kadın temsiliyeti çok daha düşük, partimiz Halkların Demokratik Partisi'nin (HDP) yerel seçimlerde uyguladığı eş başkanlık sistemi sayesinde % 1 bile olmayan kadın temsiliyeti %3,5 olmuştur.

Bu özet bilgiler kadının mevcut durumunu özetleyen somut verilerden yalnızca bir kaçıdır. Kadınlar yaşamın üretildiği her alanda ağır bir ayrımcılık ve dışlanma ile kuşatılmıştır. Türkiye'nin kadınların yaşam hakkının korunması, kadınlara karşı her türlü şiddeti önleme ve bununla mücadele başta olmak üzere bir bütün olarak cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik acil olarak, kapsamlı, etkin ve uygulanabilir bir politika belirlemesi gerekmektedir. Bu politikanın belirlenmesi, uygulanması ve sonuç alınması açısından, İsveç, Norveç, Lüksemburg, Danimarka ve İspanya gibi dünya örneklerinde görüldüğü üzere, sadece kadın sorunlarıyla ilgilenen ve asıl görev ve yetki alanı toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak olan bir Kadın Bakanlığı'nın kurulmasıyla ancak mümkün olabilecektir.

Türkiye'de bir Kadın Bakanlığı'nın kurulması, kadınların bu yönlü ihtiyaçlarının ve ısrarlı taleplerinin karşılanmasının yanında, Türkiye'nin 185 ülkeyle birlikte tarafı olduğu BM Kadınlara Karşı Her Tür Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW), 1995 Dördüncü Dünya Kadın Konferansına katılan ülkelere benimsenen Beijing Deklarasyonu ve Eylem Platformu (PFA), BM Güvenlik Konseyinin 2000'de aldığı Kadınlar, Barış ve Güvenlik üzerine 1325 sayılı karar ile buna ek 1820, 1888, 1889, 1960, 2106 ve 2122 sayılı kararları, 1 Ağustos

2014 tarihinde yürürlüğe giren ve Türkiye'nin de, çekincesiz olarak, taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi'nin (Avrupa Konseyi Ev İçi Şiddet ve Kadına Yönelik Her Türlü Şiddetin Önlenmesine Dair Sözleşme) ve bütün BM üyesi ülkelerce benimsenen Binyıl Kalkınma Hedefleri'nin de gereğidir. Zira bu sözleşmelerin hepsi kadınlara karşı her türlü şiddeti önleme, kadına yönelik ayrımcılıkla mücadeleye ilişkin bütüncül politikaların, tedbirlerin ve programların uygulanması için, yeterli mali ve beşeri kaynak tahsis edilmesi yükümlülüğü getirmektedir.

## MADDE GEREKÇELERİ

**MADDE 1-** Kadınlara yönelik ayrımcılıkla mücadele ederek toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya dönük etkin politikalar geliştirmeyi amaçlayan Kadın Bakanlığı'nın isim, amaç ve görevlerini içermektedir.

**MADDE 2-** Kadın Bakanlığı'na ilişkin tanımların düzenlendiği madde hükmüdür.

**MADDE 3-** Kadın Bakanlığı'nın; kadınların ve LGBTİ'lerin sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel, tüm alanlarda uğradığı şiddet ve ayrımcılıkla mücadele edecek, kadın hak ve özgürlüklerini geliştirecek, toplumsal eşitlik ve adaleti sağlamaya dönük görevleri belirtilmiştir. Nitekim cinsiyet ayrımcılığı nedeniyle kadınlar; cinsel, fiziksel ve psikolojik şiddet olmak üzere her türlü şiddete uğrama, eğitim, sağlık, ulaşım gibi birçok temel hizmet olanaklarından yararlanamama, kendi yaşamı ve bedeni üzerinde söz hakkına sahip olamama, başta istihdam alanı olmak üzere kamusal alandan ve karar mekanizmalarından dışlanma, esnek, güvencesiz ve ucuz iş gücü olarak kullanılma gibi çok boyutlu hak ihlali, ayrımcılık ve dışlanmayla karşı karşıya kalmaktadır. Bu nedenle Kadın Bakanlığı'nın görevleri, kadının toplumun her alanında yaşadığı dışlanmanın, hak ihlallerinin engellenmesine dönük olarak geniş bir spektrumda ele alınmış ve böylelikle toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması amaçlanmıştır.

**MADDE 4-** Kadın Bakanlığı'nın teşkilat ve hizmet birimlerinin düzenlenmiş olduğu madde hükmüdür.

**MADDE 5-** Kadın Bakanlığı'nın başında bulunan Bakanın görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmiştir.

**MADDE 6-** Kadın Bakanlığı'na bağlı müsteşarların görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmiştir.

**MADDE 7-** Kadın Bakanlığı'na bağlı olarak; Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, LGBTİ'lerin Statüsü Genel Müdürlüğü, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Daire Başkanlığı, İletişim, Dokümantasyon ve Yayın Daire Başkanlığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı, Kadına Yönelik Her Türlü Cinsel, Fiziksel ve Psikolojik Şiddet ile Etkin Mücadele Daire Başkanlığı, Kadın İstihdamını Denetleme ve Geliştirme Daire Başkanlığı'nın teşkiline ilişkin bir düzenlemedir.

**MADDE 8-** Kadın Bakanlığı'na bağlı olarak teşkil edilen Kadının Statüsü Kurulu'nun kuruluş ve çalışma esaslarının düzenlendiği maddedir.

**MADDE 9-** Kadın Bakanlığı'na bağlı olarak teşkil edilen Kadının Statüsü Kurulu'nun görevlerine ilişkin düzenlemedir.

**MADDE 10-** Kadın Bakanlığı'nın TBMM'ye karşı sorumluluklarına ilişkin esasları içermektedir,

**MADDE 11-** Kadın Bakanlığı'nın her kademedeki yöneticilerinin, yapmakla yükümlü oldukları hizmet ve görevlerine ilişkin düzenlemedir.

**MADDE 12-** Kadın Bakanlığı'nın; ana hizmet ve görevleriyle ilgili konularda kamu kurum ve kuruluşları, kadın hakları konusunda çalışmalarda bulunan tüm kadın örgütleri, LGBTİ örgütleri, üniversiteler, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ile işbirliği ve koordinasyonuna ilişkin bir düzenlemedir.

**MADDE 13-** Bakanlık yöneticilerinin yetki devirlerinin ne şekilde yürütüleceğine ilişkin düzenleme maddesidir.

**MADDE 14-** Bakanlık bünyesinde çalışacak memurların atanmasına dair hükümleri içermektedir.

**MADDE 15-** Bakanlık bünyesindeki kadroların tespiti, ihdası, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususları içermektedir.

**MADDE 16-** Bakanlığın uzman ve uzman yardımcılarının istihdamına ilişkin esasları içermektedir.

**MADDE 17-** Bakanlığın bakanlık dışı kurumlarla sözleşme kapsamında çalışma ve işbirliğine ilişkin esasları içermektedir.

**MADDE 18-** Bakanlığa bağlı kadroların ihdasına ilişkin hükümleri içermektedir.

**MADDE 19** –Kadının Statüsü Genel Müdürlüğüne yapılmış olan atıfların Kadın Bakanlığı'na yapılmış sayılmasına ilişkin esasları içerir.

**MADDE 20-** Kadın Bakanlığı bünyesinde çalışacak uzmanların ihdasına ilişkin ilgili kanunların maddelerine ilişkin atıfları içermektedir. Ayrıca bu madde ile Kadın Bakanlığı bütçesine ilişkin esaslar belirlenmiştir.

**MADDE 21-** Yürürlük maddesidir.

**MADDE 22-** Yürütme maddesidir.

# KADIN BAKANLIğI TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ

## HAKKINDA KANUN

### BİRİNCİ BÖLÜM

#### Amaç, Tanımlar ve Görevler

##### Amaç

**MADDE 1.** – (1) Bu Kanunun amacı, şiddet, zorlama ve cinsel istismarın önlenmesinin bir önkoşulu olarak toplumsal cinsiyet eşitliğini temel siyasi ilkelerden biri haline getirmek, toplumsal cinsiyet kalıpları ile mücadele etmek, kadın ve erkek arasında eşit statünün oluşmasını teşvik etmek, kadınların sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasal yaşamdaki konumlarını güçlendirmek, kadın odaklı yasaların düzenlenmesini sağlamak, kadın özgürlükçü perspektifin yasal ve toplumsal zemin kazanması için çalışmak, erkek egemen zihniyetin ve bu zihniyetin hâkim olduğu toplumsal örgütlenmenin dönüşümü için çalışmak ve bu yönlü çalışan kadın hareketlerini desteklemek, hak, fırsat ve imkânlardan eşit biçimde yararlanmalarını sağlamak ve bu bağlamda çalışma hayatında eşit cinsiyet dengesini, kadın dostu çalışma ilkeleri ve eşit ebeveynlik koşullarını oluşturmak üzere Kadın Bakanlığı'nın kurulması ile teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasları düzenlemektir.

##### Tanımlar

**MADDE 2.** – (1) Bu Kanunda geçen;

- a) Bakan : Kadın Bakanı,
- b) Bakanlık : Kadın Bakanlığı'nı
- c) Kurul : Kadının Statüsü Kurulunu,  
İfade eder.

##### Görevler

**MADDE 3.** – (1) Bakanlığın görevleri şunlardır:

- a) Toplumsal cinsiyet kalıpları ile mücadele etmek ve toplumsal cinsiyet eşitliği politikasını geliştirmek,
- b) Kadınların toplumsal alanda uğradığı tüm ayrımcılık türleri ile etkin mücadele etmek, bu yönde yasal düzenlemelerin ve bağlayıcı kuralların geliştirilmesi konusunda çalışmalar yürütmek,
- c) LGBTİ'lerin uğradığı homofobi ve transfobi temelli ayrımcılık, şiddet ve nefret suçlarıyla etkin mücadele etmek,
- ç) Okulöncesi eğitimden itibaren eğitimin her aşamasında cinsiyet eşitliği bilincini artırmak,
- d) Kadın ve erkek arasında eşit statünün oluşmasını teşvik etmek, kadınlara kamusal alanda, sosyal güvenceli, eşit işe eşit ücret temelinde istihdam alanları yaratmak, kadın girişimciliğini desteklemek ve kadınlar için kadın kooperatifleri gibi alternatif ekonomik modeller yaratmak,

- e) Kadın istihdamını artırma politikasının bir parçası olarak ücretsiz kreş hizmeti sunmak,
- f) Toplumsal cinsiyet eşitliğini temel bir devlet politikası olarak yürütmek ve bu yönlü yerel yönetimler ve kadın kurumlarıyla sürekli etkileşim ve işbirliği halinde olmak,
- g) Kadınlar için iç ve dış ilçeler bazında özel Kadın Çalışma Destek/Danışma Merkezleri kurmak, kadın dostu kentlerin yaratılmasına öncülük etmek,
- ğ) Hükümetlerin toplumsal cinsiyet eşitliği politikasını geliştirmek, bu yönlü çalışmalarını koordine etmek,
- h) Bakanlığın görevleri dâhilinde toplumsal cinsiyet eşitliği sağlamaya dönük yerel teşkilatlar kurmak bu teşkilat vasıtasıyla yerel yönetimlerle işbirliği içinde olmak,
- ı) Kadını ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda etkin hale getirmek ve eğitim düzeyini yükseltmek amacıyla temel politikalar belirlemek, bu hususta **Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Sosyal Politikalar Kurulu ve** Hazine ve Maliye Bakanlığı ile eşgüdüm içerisinde olmak,
- i) Kadına yönelik her türlü şiddet, taciz ve istismarın önlenmesi için etkin politikalar yürütmek,
- j) Kadının aile ve sosyal yaşamdan kaynaklanan sorunlarının çözümüne yönelik çalışmalar yürütmek ve destek birimleri oluşturmak,
- k) Şiddet mağduru kadınlar için kadın yaşam alanları/sığınma evleri açmak, şiddete maruz kalan kadınlara her türlü sosyal, psikolojik ve maddi destek sunmak,
- l) Sağlık, eğitim, kültür, çalışma ve sosyal güvenlik başta olmak üzere bütün alanlarda kadınların ilerlemesini sağlayıcı ve karar mekanizmalarına katılımını artırıcı çalışmalarda bulunmak,
- m) Kadının siyasete etkin ve eşit katılımı sağlayacak politikalar üretmek ve bu yönlü yasaların çıkarılmasını sağlamak,
- n) Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme çalışmalarını yürütmek, genel olarak Merkezi Bütçe'nin toplumsal cinsiyete duyarlı bir bütçeleme sistemine kavuşmasına dair etkin çalışmalar yürütmek, mevcut diğer tüm bakanlıklarda kadınlara dair çalışmalar-projeler ve politikalar oluşturulurken Kadın Bakanlığı'nın bilgisi ve onayı dahilinde gerçekleştirmesini sağlamak,
- o) Çalışma alanı ile ilgili konularda yurt içi ve yurt dışında bilimsel araştırmalar yapmak ve yaptırmak, projeler geliştirmek, desteklemek, bunların uygulamaya konulmasını sağlamak ve uluslararası kuruluşlarla ortak projeler yürütmek,
- ö) Kadına karşı her türlü ayrımcılığı önlemek, kadının insan haklarını geliştirmek, kadını ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel alanlarda etkin hale getirmek ve eğitim düzeyini yükseltmek amacıyla yapılacak her türlü çalışmaya destek vermek, bu konularda stratejiler geliştirmek, plan ve programları oluşturmak ve temel politikaların belirlenmesine katkıda bulunmak,
- p) Kanunları ve idari düzenlemeleri görev alanı çerçevesinde izleyerek kadınların eşit hak ve fırsatlara ulaşmasını sağlayacak çalışmalar yapmak,
- r) Kadına yönelik her türlü şiddet, taciz ve istismarın önlenmesi için çalışmalarda bulunmak; kadının aile ve sosyal yaşamdan kaynaklanan sorunlarının çözümüne destek oluşturmak,



- s) Kadınlara kanunlarla verilen hakların tam ve eşit kullanılabilmesi ve kadın-erkek eşitliğinin toplumsal kalkınma sorunu olarak algılanması amacıyla kamuoyunu bilgilendirmek,
- ş) Sağlık, eğitim, siyaset, kültür, çalışma ve sosyal güvenlik başta olmak üzere bütün alanlarda kadınların ilerlemesini sağlayıcı ve karar mekanizmalarına katılımını artırıcı çalışmalarda bulunmak,
- t) Görev alanına giren konularda bilgi sistemleri, kütüphane ve/veya dokümantasyon merkezi kurmak, istatistikleri derlemek, görsel ve basılı yayınlar yapmak veya yaptırmak, eğitim amaçlı faaliyetlerde bulunmak, yurt içi ve yurt dışı kongre, seminer, toplantı ve benzeri etkinlikler düzenlemek,
- u) Görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör ile işbirliği yapmak, koordinasyonu sağlamak,
- ü) İnceleme, araştırma ile uluslararası girişimlerden elde edilen bilgileri kamu politikalarının oluşumuna katkıda bulunması amacıyla uygulayıcı kurum ve kuruluşlara aktararak, kuruluşların hizmetlerinin geliştirilmesine ve yeni hizmet modelleri oluşturulmasına katkıda bulunmak,
- v) Görev alanı ile ilgili kuruluş ve organizasyonlara üye olmak, gerçekleştirilecek her türlü çalışma ve etkinliğe katılmak, uluslararası sözleşmeler ile kararların getirdiği yükümlülükler doğrultusunda faaliyette bulunmak ve bu konuda gerekli raporları hazırlamak, kanunî düzenlemelerin yapılmasını sağlamaya yönelik çalışmalar yapmak,
- y) Görev alanına giren konularda çalışmalarda bulunan uluslararası kuruluşların faaliyetlerini izlemek, alınan kararları ilgili kuruluşlara iletmek,
- z) Çalışma alanı ile ilgili konularda yurt içi ve yurt dışında bilimsel araştırmalar yapmak ve yaptırmak, projeler geliştirmek, desteklemek, bunların uygulamaya konulmasını sağlamak ve uluslararası kuruluşlarla ortak projeler yürütmek,
- (2) İstanbul Sözleşmesi başta olmak üzere, cinsiyet ayrımcılığını ortadan kaldırmaya ve toplumsal cinsiyet eşitliği sağlamaya dönük imzalanan uluslararası sözleşmelerin uygulaması için gerekli yasal mevzuat çalışmaları ve uygulamaları gerçekleştirmek, Kadının Statüsü Kurulunun aldığı kararları ivedilikle yerine getirmek

## İKİNCİ BÖLÜM

### Bakanlık Teşkilatı

#### Teşkilat

**MADDE 4.** – (1) Bakanlığın teşkilatı; hizmet birimlerinden oluşur.

#### Bakan

**MADDE 5.** - (1) Bakan, Bakanlık kuruluşunun en üst amiri olup, Bakanlık hizmetlerini mevzuata, kalkınma plânlarına ve yıllık programlara uygun olarak yürütmekle ve Bakanlığın faaliyet alanına giren konularda **diğer başkanlık, kurullar ve bakanlıklarla işbirliği** ve koordinasyonu sağlamakla görevli ve Cumhurbaşkanına karşı sorumludur.

(2) Bakan, yetkisi kapsamındaki faaliyet ve işlemlerden ayrıca sorumlu olup, Bakanlık faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

### **Müsteşar**

**MADDE 6.** - (1) Müsteşar, Bakandan sonra gelen en üst düzey kamu görevlisi olup Bakanlık hizmetlerini, mevzuat hükümlerine, Bakanlığın amaç ve politikaları ile stratejik planına uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla, Bakanlık birimlerine gereken talimatları verir, bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar. Müsteşar, bu hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur.

### **Hizmet birimleri**

**MADDE 7.** – (1) Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

- a) Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
- b) LGBTİ'lerin Statüsü Genel Müdürlüğü
- c) Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Daire Başkanlığı
- ç) Kadına Yönelik Her Türlü Cinsel, Fiziksel ve Psikolojik Şiddet ile Etkin Mücadele Daire Başkanlığı
- d) Kadın İstihdamını Denetleme ve Geliştirme Daire Başkanlığı
- e) Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
- d) İletişim, Dokümantasyon ve Yayın Daire Başkanlığı
- g) Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı
- ğ) Hukuk Müşavirliği
- h) İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı

## **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

### **Kadının Statüsü Kurulu**

#### **Kadının Statüsü Kurulu**

**MADDE 8.** – (1) Bakanın başkanlığında; Kadının Statüsü Kurulu; kadın hakları konusunda çalışmalarda bulunan tüm kadın örgütleri ve LGBTİ örgütlerinden en az birer temsilci ile Bakanlık ve **Hazine ve Maliye Bakanlığı** Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Avrupa Birliği, Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Kültür ve Turizm bakanlıkları müsteşarları; TÜİK Başkanı; Devlet Personel Daire Başkanı; Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanı; Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürü; Türkiye İş Kurumu Genel Müdürü ve İnsan Hakları Kurumu Başkanı; üniversitelerin Kadın Çalışmaları Ana Bilim Dalı başkanlıkları ile Kadın Araştırma ve Uygulama merkezlerinden en az dört öğretim üyesi; Bakanlık Genel Müdürleri ve ilgili daire başkanlarından oluşur.

(2) Kurul yılda en az bir kez toplanır.

- (3) Kurulun sekretarya hizmetleri Bakanlık tarafından yürütülür.
- (4) Kurul üyelerine 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre ödeme yapılır.
- (5) Kurulun oluşumu ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

### **Kadının Statüsü Kurulu'nun görev ve yetkileri**

**MADDE 9.** – (1) Kadının Statüsü Kurulu'nun görevleri şunlardır:

- a) Ekonomik, sosyal, kültürel ve kadına ilişkin politikaları çerçevesinde kadının statüsü ile ilgili sorunları inceleyerek genel politikalar oluşturulmasına yardımcı olmak, plan ve programların uygulanması hususunda karar almak,
- b) Ekonomik, sosyal, kültürel ve kadın politikaları çerçevesinde plân ve yıllık programlara göre Bakanlığın görevlerini geliştirici tedbirleri belirlemek ve bu konularda karar almak,
- c) Kurul üyelerinin teklif ettiği kadının statüsüne ilişkin konuları incelemek, değerlendirmek ve bu konularda görüş oluşturmak.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Sorumluluk ve Yetkiler**

#### **TBMM'ye karşı sorumluk**

**MADDE 10.** – (1) Bakan, TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu'nun yılda en az iki defa uygulanan politikaların gerçekleştirilmeleri hususunda bilgilendirir.

(2) Bakanlık, kadın hakları alanı ile doğrudan ve dolaylı ilişkili konularda kurulan Meclis Araştırma Komisyonları raporlarında yer alan tespit ve önerilerin gereklerini yerine getirir ve sonuçları hakkında TBMM'ye bir rapor sunar. Rapor hakkında TBMM'de genel görüşme açılır.

#### **Yöneticilerin Sorumlulukları**

**MADDE 11.** – (1) Bakanlığın her kademedeki yöneticileri, yapmakla yükümlü oldukları hizmet ve görevleri, Bakanın talimat ve direktifleri doğrultusunda mevzuat hükümlerine, Bakanlığın amaçlarına, stratejik plânına, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak yürütmekten bir üst kademeye karşı sorumludur.

#### **Koordinasyon ve işbirliği**

**MADDE 12.** – (1) Bakanlık; ana hizmet ve görevleriyle ilgili konularda kamu kurum ve kuruluşları, kadın hakları konusunda çalışmalarda bulunan tüm kadın örgütleri ve LGBTİ örgütleri, üniversiteler, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ile işbirliği ve koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

## **Yetki devri**

**MADDE 13.** – (1) Her kademedeki Bakanlık yöneticileri, sınırlarını yazılı olarak açıkça belirlemek şartıyla yetkilerinden bir kısmını astlarına devredebilir. Yetki devri uygun araçlarla ilgililere duyurulur.

## **BEŞİNCİ BÖLÜM**

### **Çeşitli Hükümler**

#### **Atama**

**MADDE 14.** – (1) 23/4/1981 tarihli ve 2451 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan memurlar Bakanın onayı ile atanır.

#### **Kadrolar**

**MADDE 15.** – (1) Kadroların tespiti, ihdası, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar **2 Sayılı GENEL KADRO VE USULÜ HAKKINDA CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ** hükümlerine göre düzenlenir.

#### **Kadın Bakanlığı Uzmanlığı ve Kadın Bakanlığı Uzman Yardımcılığı**

**MADDE 16.** – Bakanlık, bu Kanunda sayılan görevlerin yerine getirilmesinde Kadın Bakanlığı Uzmanı ve Kadın Bakanlığı Uzman Yardımcısı istihdam eder. Kadın Bakanlığı Uzman Yardımcılığına atanabilmek için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak aşağıdaki nitelikler aranır:

**a)** En az dört yıllık eğitim veren yükseköğretim kurumlarının kadın çalışmaları/ toplumsal cinsiyet çalışmaları, sosyoloji, felsefe, psikoloji bölümleri ile iktisadî ve idarî bilimler, siyasal bilgiler, iletişim, hukuk, eğitim bilimleri fakülteleri, ev ekonomisi ve sosyal hizmetler yüksekokulu veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içindeki ve yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak.

**b)** Yapılacak yarışma ve yeterlik sınavında başarılı olmak.

**c)** Herhangi bir kadın kurumu, örgüt, dernek veya siyasi partilerin kadın meclisi/kolu/komisyonu/koordinasyonu gibi pozisyonlarda en az 3 yıl görevli veya gönüllü çalışmış olmak,

**d)** Kamu personeli dil sınavında en az (C) düzeyinde başarılı olmak.

(2) Kadının Statüsü Uzman Yardımcılığına atananlar; üç yıl çalışmak, kadın hareketleri ve kadın STÖ'lerle uyumlu çalışmak, olumlu sicil almak ve tez hazırlamak kaydıyla açılacak yeterlik sınavına girme hakkını elde ederler. Sınavda başarılı olanlar Kadının Statüsü Uzmanı unvanını kazanırlar. Yeterlik sınavında başarı gösteremeyenler bir yıl içinde ikinci kez sınava tâbi tutulurlar. İki defa başarı gösteremeyenler, Genel Müdürlükteki memur kadrolarına atanırlar.

(3) Kadın Bakanlığı Uzmanları ve Kadın Bakanlığı Uzman Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlik sınavı ile eğitimleri yönetmelikle düzenlenir.

### **Sözleşme ile araştırma, etüt ve proje yaptırma**

**MADDE 17.** – Bakanlık görevleri ile ilgili olarak ulusal ve uluslararası bilimsel araştırma, etüt, film/belgesel ve proje gibi işleri, üniversite öğretim elemanları ile yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişilere sözleşme ile yaptırabilir.

(2) Kadın hakları konusunda çalışmalarda bulunan kadın örgütlerinin, dernek ve kurumlarının talepleri doğrultusunda maddi kaynak ihtiyaçları Bakanlık tarafından sağlanır.

(3) Bakanlık, görev alanına giren konularda üniversiteler veya uzman kurum ve kuruluşlardan danışmanlık hizmeti satın alabilir.

(4) Bu konulara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

### **Kadrolar**

**MADDE 18.-** (1) Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek **2 Sayılı GENEL KADRO VE USULÜ HAKKINDA CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ** eki (I) sayılı cetvele "Kadın Bakanlığı" bölümü olarak eklenmiştir.

(2) Kadın Bakanlığı'nda çalışacak kadroların en az 3/2'sinin kadınlardan oluşması şartı uygulanacak.

### **Atıflar:**

**MADDE 19.** - (1) Diğer mevzuatta Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'ne yapılmış olan atıflar Kadın Bakanlığı'na yapılmış sayılır.

### **Değiştirilen hükümler**

**MADDE 20.** - 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) Değişik 36 ncı maddesinin, Ortak Hükümler bölümünün (A) bendinin değişik (11) numaralı fıkrasına "Adalet uzman Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Kadın Bakanlığı Uzman Yardımcıları", "Adalet Uzmanlığına" ibaresinden sonra gelmek üzere " Kadın Bakanlığı Uzmanlığına" ibaresi,

b) "Zam ve tazminatlar" başlıklı 152 nci maddesinin değişik "II-Tazminatlar" fıkrasının "(A) Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (i) alt bendine " Adalet Uzmanı" ibaresinden sonra gelmek üzere " Kadın Bakanlığı uzmanları" ibaresi,

c) Ek göstergelere ilişkin eki (I) sayılı cetvelin "I- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (h) bendine "Adalet Uzmanı" ibaresinden sonra gelmek üzere "Kadın Bakanlığı uzmanları" ibaresi,

Eklenmiştir.

(2) 5018 sayılı kanunun eki (I) sayılı cetvele Adalet Bakanı sırasından sonra gelmek üzere aşağıdaki sıra eklenmiş ve diğer sıralar teselsül ettirilmiştir.

(3) Bakanlığın 2018 yılı harcamaları 2018 Merkezi bütçeden ayrılacak ödenekten karşılanır, 2018 yılı sonrası harcamaları ise, 2019 ve sonrası merkezi bütçeye Kadın Bakanlığı Bütçesi kalemi eklenerek, Bakanlığa özel bütçe ayrılır

#### **Yürürlük**

**MADDE 21.** – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 22** – (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

### **( 1 ) SAYILI LİSTE**

#### **İHDAS EDİLEN KADROLAR**

#### **KURUMU: KADIN BAKANLIĞI**

#### **TEŞKİLÂTI: MERKEZ**

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	SERBEST KADRO <u>ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
GİH	Müsteşar	1	1	1
GİH	Genel Müdür	1	3	2
GİH	Daire Başkanı	1	6	7
GİH	Kadın Bakanlığı Uzmanı	1	10	10
GİH	Kadının Bakanlığı Uzmanı	5	50	50
GİH	Kadının Bakanlığı Uzman Yardımcısı	7	30	30
GİH	Kadının Statüsü Uzman Yardımcısı	9	30	30
GİH	Memur	3	32	32
	<b>TOPLAM</b>		<b>162</b>	<b>162</b>